

Odbor za regionalni razvoj

2021/2255(INI)

20.6.2022

MIŠLJENJE

Odbora za regionalni razvoj

upućeno Odboru za industriju, istraživanje i energetiku

o Novom europskom Bauhausu
(2021/2255(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Martina Michels

(*) Pridruženi odbor – članak 57. Poslovnika

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za regionalni razvoj poziva Odbor za industriju, istraživanje i energetiku da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. pozdravlja inicijativu Novi europski Bauhaus (NEB), čiji je cilj ojačati europski zeleni plan i dati mu snažnu kreativnu i kulturnu dimenziju, približiti ga građanima EU-a te dopuniti strategije za teritorijalnu, socijalnu i gospodarsku koheziju svojim vrijednostima lijepih, održivih i uključivih rješenja;
2. smatra da bi ta načela NEB-a također trebalo uključiti u potrošnju u okviru kohezijske politike kako bi se izgradila otpornost na klimatske promjene i ojačala socijalna kohezija u cilju poboljšanja kvalitete života ljudi u EU-u preobrazbom mjesta u kojima žive, pri čemu bi NEB bio pokretač gospodarskog razvoja, te bi trebalo uzeti u obzir kulturnu baštinu;
3. podsjeća da se tom inicijativom dalje razvijaju društvena funkcionalnost i funkcija izgradnje zajednice izvornog Bauhausa, u kojem se umjetnost i arhitektura integriraju u svakodnevni život i rad ljudi; ukazuje na goruće pitanje povećanja cijena energije i posljedičnog povećanja energetskog siromaštva među kućanstvima u EU-u;
4. ističe da se stoga inicijativom NEB prednost treba dati socijalno uključivim, energetski učinkovitim zgradama sa sustavima za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora koji mogu zadovoljiti svaku preostalu potražnju ili druge potrebe energetskog sustava, uključujući potrebe održivih prijevoznih sredstava, kao i dobrim, dostupnim i cjenovno pristupačnim stambenim rješenjima izgrađenima uz konstruktivno sudjelovanje stanovnika u postupku donošenja odluka te u skladu s najboljim mogućim standardima, kojima se doprinosi smanjenju ugljičnog otiska stanovanja i upotrebe energije i resursa u zgradama te suzbijanju energetskog siromaštva;
5. također pozdravlja tu inicijativu kao mogući most između znanosti i tehnologije te umjetnosti i kulture, između pograničnih regija, sjeverne i južne, istočne i zapadne Europe;
6. prepoznaje potencijal NEB-a, koji lokalne vlasti i regije mogu iskoristiti za jačanje socijalne, gospodarske i teritorijalne kohezije, te naglašava važnost načela višerazinskog upravljanja, ali naglašava da prilike za sudjelovanje u NEB-u moraju biti potpuno uključive i dostupne svima, uključujući marginalizirane zajednice, starije osobe i osobe koje žive u beskućništvu, izložene su rasizmu, diskriminaciji, siromaštvu ili socijalnoj isključenosti, kao i svim regijama, uključujući rubna urbana područja, prekogranična područja, područja pogodjena industrijskom tranzicijom i regije koje su izložene ozbiljnim i trajnim prirodnim ili demografskim poteškoćama, kao što su manje naseljena, ruralna i planinska područja, otoci i najudaljenije regije;
7. naglašava da dionici kao što su lokalne i regionalne vlasti – koje su ključni akteri u povećanju sudjelovanja javnosti – MSP-ovi, organizacije susjedstva, relevantna socijalna poduzeća, zadruge i prije svega lokalno stanovništvo moraju biti pokretači projekata NEB-a, te pružati svim uključenim stranama mogućnost da podijele svoju viziju i suoče se s izazovima; nadalje naglašava da bi trebalo osigurati potpuno

poštovanje pristupa odozdo prema gore putem konstruktivnog sudjelovanja civilnog društva i drugih relevantnih dionika te savjetovanja s njima;

8. naglašava da bi se NEB-om trebali podupirati projekti usmjereni na razvoj zajednica i zajedničkog prostora, infrastrukture, pametne održive mobilnosti i logistike u rezidencijalnim područjima te poziva na dugoročna ulaganja u održivo i cjenovno pristupačno stanovanje kako bi se doprinijelo stabilnim stambenim tržištima i time suzbili negativni učinci špekulacija nekretninama, okončalo beskućništvo, podržao lokalni gospodarski rast i mogućnosti zapošljavanja, istraživanja i inovacija;
9. naglašava da će inicijativa NEB imati dodanu vrijednost samo ako se realizira istinski integriranim pristupom koji se bavi ne samo socijalnim problemima i klimatskim izazovima, već poboljšava dobrobit i socijalnu koheziju lokalnih zajednica; smatra da projekti NEB-a moraju biti uključivi, prilagođeni korisnicima, posebno kad je riječ o osobama s invaliditetom ili smanjenom pokretljivošću, i pravedni; osim toga, vjeruje da ti projekti moraju doprinijeti cjenovnoj pristupačnosti i dostupnosti zelene i digitalne tranzicije i poštovati načelo energetske učinkovitosti na prvom mjestu u urbanom i prostornom planiranju, stanovanju, otpornoj i održivoj obnovi, prenamjeni zgrada i rekonstrukciji javnog i zelenog prostora kao središta života zajednice, za svakoga svugdje u EU-u;
10. smatra da se NEB-om mora poboljšati izgrađeni okoliš i posvetiti veća pozornost kvaliteti i dosljednosti mjera za obnovu, ponovnu uporabu i prenamjenu starih i napuštenih zgrada i lokacija kako bi se stvorilo zdravo i cjenovno pristupačno stanovanje ili javni kulturni, umjetnički i rekreativni prostori, čime se veća vrijednost pridaje zaštiti i očuvanju kulturne baštine; u tom pogledu predlaže da se istraži upotreba tradicionalnih pristupa ili elemenata kao što su održivi građevinski materijali ili tehnike izgradnje jer je to u skladu s europskim zelenim planom i jer se time odražava raznolik multikulturni identitet EU-a i znatno bi obogatilo inicijativu NEB-a;
11. ustraje u tome da se podrobno razmotri potreba za razvojem zelenih površina i postizanje održivih, pristupačnih, sigurnih i odgovarajućih javnih i individualnih rješenja za mobilnost, infrastrukturu i izgradnju; potiče oblike ulične umjetnosti kojima se može poboljšati kvaliteta i privlačnost lokalnih četvrti i javnih prostora;
12. poziva da se u okviru NEB-a promiče koncept gradova u kojima bi sve ključne usluge i sadržaji bili na dostupni građanima na 15 minuta hoda i pruže inovativna rješenja za razvoj održivih urbanih područja, kao i rješenja za održivu mobilnost, uključivi javni prostori i rješenja temeljena na prirodi;
13. napominje da NEB obuhvaća mnoge dimenzije i područja politika zbog čega bi za regionalne i lokalne vlasti moglo biti izazov u potpunosti ocijeniti kako u najvećoj mogućoj mjeri iskoristiti potencijal prilika koje nudi;
14. potiče nacionalne vlasti da pruže tehničku potporu za promicanje najboljih i najkreativnijih znanstvenih i tehnoloških projekata koji omogućuju stvaranje novih radnih mesta i prilika, posebno za lokalna mala i srednja poduzeća;
15. ističe sposobnost NEB-a da pruži veće mogućnosti lokalnim i regionalnim vlastima te civilnom društvu da uče jedni od drugih o najboljim praksama, posebno kad je riječ o

uključivim projektima u kojima sudjeluju nevladine organizacije i drugi relevantni dionici, te interdisciplinarnoj koordinaciji.

16. smatra da bi se programom trebala poticati i olakšavati suradnja između različitih vrsta javnih i privatnih dionika;
17. naglašava ključnu ulogu koju javna tijela na lokalnoj i regionalnoj razini imaju u provedbi NEB-a kao najizloženijih aktera u borbi protiv klimatskih promjena i u osiguravanju gospodarske, teritorijalne i socijalne kohezije te ustraje u tome da bi nacionalne, regionalne i lokalne vlasti trebalo osnažiti kako bi olakšale proces i suzdržale se od uvođenja dodatnih nepotrebnih birokratskih kriterija;
18. stoga poziva Komisiju i države članice da pruže jasne definicije kriterija prihvatljivosti, procjene i dodjele, kao i konkretnе i ciljane informacije i smjernice o tome kako izraditi i financirati projekte, uključujući male projekte, kako bi se promicali koncepti urbane obnove i arhitekture te iskoristile tehnološke mogućnosti i mogućnosti izgradnje kapaciteta;
19. naglašava važnost utvrđivanja jasnih uvjeta za održivost i upravljanje projektima koji se financiraju u okviru inicijative NEB nakon provedbe te poziva Komisiju da predviđa mogućnost uvođenja usklađenih i održivih pokazatelja EU-a za mjerjenje razvoja regija, posebno pomoću projekata NEB-a;
20. napominje da NEB povezuje tri stupa Plana EU-a za gradove; poziva na to da se NEB poveže s partnerstvima u okviru Plana EU-a za gradove jer se u okviru tog plana gotovo četiri godine radi na konceptima povezanima s europskim zelenim planom i NEB-om, posebno u pogledu kapaciteta za djelovanje u području klime, prijedloga za ekologizaciju gradova i upotrebe javnih prostora;
21. ističe uspješan rad programa URBACT na razvoju alata kojima bi se trebale izgraditi sinergije s NEB-om kako bi se potaknula teritorijalna suradnja i inovacije u razmjeni dobrih praksi u urbanoj regeneraciji;
22. izražava žaljenje zbog nejasnoće u pogledu financiranja novog europskog Bauhausa od 2023. nadalje; ustraje u tome da su odgovarajuće i pristupačno javno financiranje i tehnička podrška ključni za poticanje i provedbu ideja i projekata NEB-a na lokalnoj i regionalnoj razini; poziva Komisiju i države članice da lokalnim i regionalnim vlastima pravovremeno pruže relevantne, jasne i korisnicima prilagođene informacije i smjernice o svim finansijskim mogućnostima na njihovim jezicima te da podrže razmjenu najboljih praksi, ponajprije u pogledu privlačenja javnih i privatnih investicija;
23. navodi da bi vodići za financiranje i strategija financiranja mogli potaknuti nacionalne, regionalne i lokalne vlasti da povežu i na najbolji način iskoriste različite fondove EU-a, uključujući mogućnosti financiranja povezane s inicijativom „Val obnove” za interdisciplinarne, inovativne i održive projekte;
24. prima na znanje ad hoc pristup osiguranju financiranja projekata NEB-a, među ostalim preko strukturnih i investicijskih fondova EU-a, posebno Europskog fonda za regionalni razvoj, u skladu s njegovim ciljem podupiranja održivog urbanog razvoja; naglašava da će proračun dodijeljen za razdoblje 2021. – 2027. za aktualnu kohezijsku politiku, u

skladu sa snažnim naglaskom na pametnim, zelenim i socijalnim političkim ciljevima, osigurati sredstva za nove inovativne projekte; traži snažnu koordinaciju između tih fondova i programa NEB-a; međutim, žali što, suprotno uobičajenom stajalištu Parlamenta da nove inicijative zahtijevaju dodatna sredstva, nisu stavljena na raspolaganje nova sredstva; naglašava da puka preraspodjela postojećih sredstava neće biti dovoljna za postizanje ciljeva te inicijative;

25. smatra da će inicijativi NEB biti potrebna dodatna financijska sredstva u financijskom razdoblju nakon 2027. kako bi dugoročno bila djelotvorna, vidljiva i uspješna; stoga poziva Komisiju da razmotri mogućnost uspostave programa EU-a za financiranje NEB-a do sljedećeg VFO-a te da u tu svrhu pravodobno podnese prijedlog s namjenskim i stabilnim proračunom;
26. ističe potrebu za dugoročnom vizijom koja će biti uvrštena u kohezijsku politiku i druge politike EU-a kako bi se stvorila strukturirana inicijativa kojom se mogu stvoriti izgledi za razvoj i zapošljavanje; stoga smatra da je ključno ojačati javno-privatna partnerstva, posebno s malim i srednjim poduzećima;
27. poziva Komisiju da u relevantnom budućem zakonodavstvu uzme u obzir načela NEB-a, da zajamči komplementarnost NEB-a s drugim politikama EU-a, posebno s kohezijskom politikom, te da osigura odgovarajuća dodatna sredstva dostupna određenim ciljnim skupinama;
28. poziva države članice da promiču sinergije u pogledu sadržaja, organizacije i financiranja između projekata NEB-a i uspostavljenih kohezijskih operativnih programa s lokaliziranim, participativnim, partnerskim i višerazinskim pristupima koji su usmjereni na lokalne potrebe i lokalni razvoj.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	15.6.2022	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	36 0 4
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	François Alfonsi, Pascal Arimont, Adrian-Dragoș Benea, Rosanna Conte, Corina Crețu, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Raffaele Fitto, Chiara Gemma, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Manolis Kefalogiannis, Constanze Krehl, Elżbieta Kruk, Dan-Ştefan Motreanu, Andżelika Anna Moźdżanowska, Niklas Nienauß, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Alessandro Panza, Tsvetelina Penkova, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez, Monika Vana	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Álvaro Amaro, Asger Christensen, Laurence Farrell, Jan Olbrycht, Dimitrios Papadimoulis, Rovana Plumb, Peter Pollák, Simone Schmiedtbauer, Yana Toom	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Pietro Fiocchi, Vlad Gheorghe, Sandro Gozi, Eero Heinäluoma, Antonio Maria Rinaldi	

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

36	+
ECR	Pietro Fiocchi, Raffaele Fitto, Elżbieta Kruk, Andżelika Anna Moźdżanowska
NI	Chiara Gemma
PPE	Álvaro Amaro, Pascal Arimont, Christian Doleschal, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Manolis Kefalogiannis, Dan-Ştefan Motreanu, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Peter Pollák, Simone Schmiedtbauer
RENEW	Asger Christensen, Laurence Farrell, Vlad Gheorghe, Sandro Gozi, Susana Solís Pérez, Yana Toom
S&D	Adrian-Dragoș Benea, Corina Crețu, Eero Heinäluoma, Constanze Krehl, Tsvetelina Penkova, Rovana Plumb, Marcos Ros Sempere
THE LEFT	Younous Omarjee, Dimitrios Papadimoulis
VERTS/ALE	François Alfonsi, Rosa D'Amato, Niklas Nienab, Caroline Roose, Monika Vana

0	-

4	0
ID	Rosanna Conte, Alessandro Panza, Antonio Maria Rinaldi, André Rougé

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani